

24. september 2018

TRANSPORTKRAV

DEN HIRSCHSPRUNGSKE SAMLING

1. Forberedelser

Transporten planlægges af låneren i samarbejde med Den Hirschsprungske Samling og den aktuelle transportør. Alle transportører, som engageres til transport af kunstværker til og fra Den Hirschsprungske Samling, skal godkendes af museet og have en, af Den Hirschsprungske Samling (DHS), anerkendt standard og reference i forbindelse med varetagelse af transport af kostbare og skrøbelige kunstværker. Alle transportarrangementer skal være godkendt af DHS. DHS kan stille krav om, at transporter skal ledsages af et godkendt vagtselskab eller politi.

Transportplaner skal behandles fortroligt. Transportagenten er ansvarlig for udarbejdelsen og formidlingen af alle relevante dokumenter, der vedrører transporten til DHS.

2. Pakning

Emballeringen af værkerne skal tjene til at beskytte dem mod fysisk overlast og pludselige ændringer i temperatur og relativ luftfugtighed (RF).

2.1 Primær emballage

Den primære emballering af værker kan være af meget varierende art, alt efter situationen. I mange tilfælde vil det være hensigtsmæssigt at anvende gennemsigtig PE-plast for at undgå, at værket kommer i direkte kontakt med foringen eller eventuelt fyldmateriale i kassen.

2.2 Transportkasser

Pakning skal finde sted i – efter omstændighederne – forsvarligt dimensionerede og isolerede transportkasser. For videre information, kontakt venligst DHS.

Ved kortere transporter fra dør til dør indenfor landets grænser kan lastbilens lukkede og fuldt klimatiserede lastrum, som skal yde en rimelig god fysisk beskyttelse, betragtes som én stor "pakkasse". Det vil i mange tilfælde være tilstrækkeligt at pakke genstandene i kartoner af pap og lignende, efter at den primære emballering i papir og/eller plastfolie har fundet sted. Der skal dog tages højde for, at den samlede emballage er tilstrækkelig som klimabuffer – dvs. at indpakningsmaterialet i sig selv vil være i stand til at optage mindre svingninger i temperatur og luftfugtighed.

Kravene til en transportkasses udførelse kan variere alt efter værkets art og transportformen. En typisk specifikation for en termokasse vil være udførelse i mindst 10 mm vandfast krydsfinér, samlet med skruer og lim, med udvendig lægteforstærkning og indvendigt forsynet med en dampspærre, f.eks. Alucraft®, samt en indvendig termoisolering på 50 mm. Materialerne til foring/indvendig isolering skal have let affjedrende egenskaber². Der må tilstræbes størst mulig grad af lufttæthed i kassen, der lukkes med skruer eller beslag; søm må ikke anvendes. Gummilister på kassens låg og langs kanterne skal sikre størst mulig lufttæthed. Kasser af letmetal og andre materialer skal kunne opfylde samme krav til stabilitet og lufttæthed. Kassen skal afslutningsvis bemaales således, at den er vandafvisende. Transportkasser bør males i en lys farve, dels fordi de for en kurér er lettere at identificere i et fragtområde, dels fordi spor efter eventuel overlast lettere kan iagttages. Af sikkerhedsmæssige årsager må transportkasserne kun forsynes med mærkesedler med koder og tal – aldrig med påskrifter om kunstner el.lign.

Transportkassers dimensionering skal være således, at der kan opnås størst mulig stabilitet mod, at de vælter. De skal være forsynet med kraftige håndtag og med meder, som muliggør anvendelse af mekanisk løftegrej. Transportkasser bør ikke gøres så tunge eller så unødigt omfangsrige, at håndteringen af dem i sig selv kan udgøre en skadesrisiko.

Ved levering af kasser til transport skal alle materialer være afhærdede og afgassede, således at der i de lukkede kasser ikke opstår koncentrationer af gasser, der kan være skadelige for værkerne.

¹ Jf. § 4.3 "Køretøj".

² Jf. vejledning fra Canadian Conservation Institute CCI.

<http://www.cci-icc.gc.ca/crc/articles/sixsteps-sixetapes/index-eng.aspx>

Det er ved pakning af følsomme værker hensigtsmæssigt at benytte flere lag af forskellige typer skumplast og lignende, med henblik på at opnå størst mulig beskyttelse.

Termokasser må under ingen omstændigheder åbnes under rejsen, og ud- og indpakning skal foregå under overværelse af eget eller aftalt personale hos låneren.

Kasserne må aldrig udsættes for direkte sollys, regn, sne og andre skadelige vejrpåvirkninger

2.3 Dataloggere

DHS kan kræve, at der blive foretaget en registrering af klimaforhold, stød og vibrationer under transporten ved hjælp af dataloggere, anbragt i transportkasserne sammen med værkerne.

2.4 Akklimatisering

Før udpakning af værker skal disse akklimatiseres. Ved udstillingens slutning skal kasserne tages ind på udstillingsområdet med henblik på en 24 timers akklimatisering forud for indpakningen.

2.5 Lastning

Der skal holdes opsyn med værkerne under lastning.

Værkerne må ikke transporteres med andet gods, der kan udgøre en sikkerhedsrisiko og skal på forhånd godkendes af DHS.

Ved transport af særligt kostbare forsendelser kan DHS stille krav om, at værkerne fordeles på flere køretøjer, som evt. kører i konvoj, eller bliver afsendt på forskellige dage.

3. Kurér

Hvis DHS skønner det nødvendigt, kan museet kræve ledsagelse af en kurér fra DHS på alle transportveje. Kuréren er bemyndiget til at gribe ind, hvis den museumstekniske behandling af værker skønnes at være uforsvarlig, og i særdeleshed hvis der er risiko for, at forsendelsen bliver åbnet undervejs i transportforløbet.

Udgifter til rejse og ophold - i henhold til Statens aftaler - afholdes af låner.

3.1 Under transporten

Som repræsentant for DHS består kurérens opgave i, så vidt muligt, at overvåge værker fra afsendelsen og indtil

udpakning og installering har fundet sted på udlånsstedet. På grund af de seneste skærpede sikkerhedskrav i lufthavne, har kurérer ikke til enhver tid mulighed for her at overvåge hele forløbet, men må overdrage ansvaret til andre dertil designerede personer.

3.2 Afgang og ankomst

På vegne af DHS overvåger kuréren ud- og indpakning, af- og pålæsning samt ophængning eller nedtagning. Herudover tilstandsrapporterer kuréren værket jf. § 3.3. og kontrollerer at alt er i overensstemmelse med aftalerne i lånekontrakten.

3.3 Tilstandsrapporter

Kuréren udfører tilstandskontrol inden pakning og efter udpakning og kontraskriver tilstandsrapporter sammen med låners repræsentant. Når der ikke rejser en kurér med fra DHS, skal låner oplyse, hvem der foretager konservatoreftersyn af værkerne.

Udfærdigede tilstandsrapporter følger værkerne. Efter kontraskrivning får kuréren en kopi af tilstandsrapporten, eller efter aftale fremsendes kopien til udlåner.

4. Landevejstransport

4.1 Mandskab

Transporten skal til enhver tid ledsages af to erfarne, veluddannede chauffører, som har fået en kunsthåndteringsinstruks på DHS, og som er vant til, såvel ved kørsel i Danmark og i udlandet, at håndtere kostbare laster efter international standard. De skal være i stand til at handle hurtigt og fornuftigt i nødstilfælde.

De danske hviletidsbestemmelser skal overholdes.

4.2 Rute

Ruten skal planlægges på en sådan måde, at der bliver færrest og kortest mulige afbrydelser. Ruten skal forelægges og godkendes af DHS. DHS kan kræve, at transporten er et sammenhængende forløb uden stop, med mindst mulig brug af færgerute (jf. § 5).

Uforudsete stop undervejs eller ændringer af tidsplan, rute eller lignende skal øjeblikkeligt meddeles Nøglevagten på DHS (T +45 41 13 09 33).

4.3 Køretøj

Alle landevejstransporter skal foregå i køretøjer med lukkede lastrum af stål (kassevogne), termoiseret og fastgjort til undervognen. Kassevognen skal altid være luftaffjedret og klimastyret, og skal være indrettet således at værkerne kan fastgøres forsvarligt. **Ved klimastyring forstås, at man fra førerkabinen kan styre temperatur og luftfugtighed inden for de almindelige, internationalt anvendte parametre for egnet klima.** Afhængigt af værkets art og følsomhed kan der dog i visse tilfælde - og efter nærmere aftale - dispenseres herfra, f.eks. i forbindelse med transport af store udendørsskulpturer.

Køretøjet skal være forsynet med minimum 6 kg pulverslukkere, mobiltelefon og GPS- eller GMS alarmovervågningssystem. Alarmsystemet skal som minimum være indrettet således, at alarmsignalet overføres til en anerkendt alarmcentral.

4.4 Sikkerhedslåse

Vognkassen skal være forsynet med særlige sikkerhedslåse godkendt af DHS, på niveau med EN 1303 grad 5 eller 6, eller såkaldt "skafor rød lås". Nøgler til sikkerhedslåse må ikke opbevares sammen med de almindelige bilnøgler, men skal i stedet opbevares separat et sikkert sted i førerkabinen. Forlades vognen i et overvåget område, medtager chaufføren sikkerhedsnøglerne. En hydraulisk læsserampe erstatter ikke sikkerhedslåse.

4.5 Opsyn med transporten

Køretøjet må ikke forlades af mandskabet i uovervåget område, hverken under måltider og overnatning, under færgeoverfarter eller under parkering i vagtovervåget område. Ved uheld, reparationer eller andre uforudsete hændelser, skal der holdes opsyn med vognen, om nødvendigt med assistance af godkendt vagtselskab eller politi. DHS kontaktes omgående.

En vagtordning skal gøre det muligt at få kontakt med transportfirmaet og/eller det modtagende museum.

DHS kan stille krav om, at transporten skal ledsages af et godkendt vagtselskab eller af politi.

5. Søtransport og landevejstransport med lastbil, der overføres med færge

Færge- og skibstransporter skal så vidt muligt undgås. Ved overførsel med færge skal en konvoj opdeles på flere afgange. Ruten skal godkendes af DHS.

I ganske særlige tilfælde kan interkontinentale transporter finde sted med pakning i container og transport med skib. Denne transportform egner sig generelt kun til store, ikke klima- og stødfølsomme genstande som f.eks. skulpturer af metal, sten og lignende. Ved pakning i container skal genstandene ved den forudgående emballering sikres maksimal vandtæthed, samt mod chok og stød. Hvis det er muligt, skal containeren anbringes i et lastrum, og ikke rejse som dækslast.

6. Flytransport

Flytransport vil kun undtagelsesvist finde sted inden for landets grænser.

I overensstemmelse med EU-forordning nr. 185/2010 vedrørende regler om screening og forsendelse af luftfragt, som træder i kraft i april 2013, gøres der opmærksom på DHS's krav i forbindelse med flytransport: eftersom DHS ikke tillader nogen form for udpakning eller screening af kunstværker under transporten, vil det være nødvendigt, at låner er sikkerhedsgodkendt som "kendt kunde" for at kunne få tilsagn på udlån via flytransport. For yderligere information, kontakt venligst DHS.

I lufthavne bør der træffes de bedst mulige sikringsforanstaltninger mod tyveri og ublid håndtering af forsendelsen. Lastning og losning skal overvåges af personale godkendt af DHS. Transportagenten sørger for at videreformidle informationer vedr. transporten til kureren.

Ved transport af særligt kostbare forsendelser, kan DHS stille krav om, at værkerne fordeles på flere fly.

Kunsthenselser skal anbringes i det af flyets lastrum, der kan klimatiseres som ved transport af dyr. Kemikalier og andre flydende materialer må ikke lastes i direkte nærhed af kunstgenstandenes transportkasser, og aldrig på samme pallet. Ved pallettering skal de indpakkede kunstværker anbringes på en plastfolie, der foldes op om transportkasserne. Et andet plastfolie skal anbringes over kasserne og dække førnævnte folie. Det hele fastgøres med jorde.

7. Ankomst

7.1 Modtagelsesområdet

Adgangsforholdene på udstillingsstedet skal være tilstrækkelige til, at værkerne i emballeret tilstand uhindret

kan komme ind. Losning skal foregå på et overdækket område.

Der skal holdes øje med køretøjet under losning af værker.

7.2 Akklimatisering

Ved ankomst til udstillingsstedet skal termokassen, af hensyn til akklimatiseringen, forblive uåbnet i 24 timer, hvis ikke andet er aftalt med DHS eller kuréren.

7.3 Udpakning

Udpakningen bør så vidt muligt finde sted i udstillingsområdet, men under alle omstændigheder i et klimakontrolleret område hos låneren. Kuréren kan nægte at lade sin forsendelse udpakke, hvis forholdene på stedet ikke er tilfredsstillende, og har i alvorligste fald bemyndigelse til at forlange, at den bliver indpakket og evt. omgående returneret.

Ved udpakning foretaget af låner skal der umiddelbart før ophængning tilstandsrapporteres. Såfremt der observeres ændringer i værkets tilstand skal dette omgående meddeles DHS. Dette gælder også hvis der gøres brug af en ekstern kurer (se i øvrigt § 3.3).

7.4 Intern transport og opbevaring

Den interne transport hos lånerinstitutionen skal være gennemtænkt og planlagt i detaljer, så der ikke opstår uforudsete komplikationer undervejs. Det sikres eksempelvis, at der er tilstrækkelig plads på gange og i elevatorer, og at der gjort plads til værket på det nye opbevaringssted. Alle værker håndteres med handsker.

Værker over et vist omfang og vægt (50 l /10 kg) skal transporteres på rulleborde eller transportvogne med letløbende hjul. Værkerne skal være fastgjorte og beskyttet med polstring for at forhindre stød og vibrationer. Ingen dele af værket må stikke ud over kanten af transportvognen.

Kuréren er bemyndiget til at gribe ind, hvis den museumstekniske behandling af værker skønnes at være uforsvarlig.

8. Skader

Enhver skade på - eller anden synlig forandring af - de indpakkingsmaterialer, transportkasser el. lign. indeholdende

kunstværker observeret under transport, skal øjeblikkeligt meddeles DHS. Det forudsættes dog, at transportøren i nødvendigt omfang handler efter konduite ved pludselige skaders opståen.

Skader ved udpakning og skader under udstillingen meddeles straks til DHS (T +45 3542 0336).

Hvor intet andet er nævnt henvises til KUAS retningslinjer til håndtering af kulturarven: <http://www.kulturstyrelsen.dk/>

8.1 Skader ved udpakning

Efter akklimatiseringsperioden udpakkes værkerne og tilstandsrapportering foretages. Enhver forandring i værkets tilstand set i forhold til den medfølgende tilstandsrapport noteres omhyggeligt. Det er DHS alene der vurderer skadens alvor og i givet fald hvornår og hvorledes denne afhjælpes. Låner skal have skriftlig bemyndigelse fra DHS for ethvert indgreb eller ændring af værkets tilstand efter udpakning.

I de tilfælde hvor værket ikke følges af en kurér, fremsendes, straks efter udpakning, en elektronisk kopi af tilstandsrapporten på alle genstande i forsendelsen til DHS.

8.2 Skader ved udstilling

Skønnes de ved udpakning eller under udstilling rapporterede skader af et sådant omfang, at DHS ønsker egen konservator til yderligere vurdering og eventuelt behandling, falder omkostningerne herfor for låners regning. Det er DHS alene der vurderer skadens alvor og i givet fald hvornår og hvorledes denne afhjælpes. Låner skal have skriftlig bemyndigelse fra DHS for ethvert indgreb eller ændring af værkets tilstand efter udpakning som måtte ønskes foretaget.

8.3 Skader registreret ved hjemkomst

Der laves en tilstandsrapport ved hjemkomst. Skader der her registreres meldes umiddelbart efter til låner. Er skaden af et sådant omfang, at DHS vurderer at der er tale om en forringelse af kunstværket, overdrages sagen uden behandling af værket til forsikringsagenten med krav om dækning af værkets værdiforringelse og skadens reparation.

Ved tvivlsspørgsmål bedes henvendelse rettet til DHS, +45 3542 0336.